

Jokaisen kodin ja pienyrityksen lakiopas -ajantasaistukset

- s. 24 Yleinen edunvalvoja –käsitteen yhteydessä mainitaan kunnan roolista. Se on kuitenkin siirtynyt vuoden 2011 toukokuusta alkaen pois kunnilta valtion oikeusaputoimistoille. Samasta ajankohdasta on tullut helpotettu vuositilin antamisvelvollisuutta maistraatille. Vuositilivelvollisuutta ei nykyisin ole, jos vajaavaltaisen varojen määrä jää alle 20 000 euron.

Maistraatin perimiä tilintarkastuspalkkioita on alennettu. Jos varojen bruttomäärä velkoja vähentämättä on vuoden lopussa esimerkiksi 67 001 – 135 000 euroa, vuotuinen tilintarkastuspalkkio on 120 euroa, tai jos varojen bruttomäärä on 135 001 -. 336 000 euroa, palkkio 210 euroa.

- s. 30 Kirjoitettu laki –otsikon jälkeen (sivuilla 30 – 35) alla on kerrottu esimerkiksi säädöskokoelmista sekä lakien perustana yleensä olevista hallituksen esityksistä (HE).

Perustuslain 53.3 §/1112/2011

Kansalaisaloitelaki 12/2012:

Perustuslain (1.3.2012 voimaan tulleen 53.3 §:n) säännöksen mukainen **kansalaisaloite** tuo kansalaisille uuden osallistumismahdollisuuden valtiollisella tasolla. Perustuslain mukaan ”vähintään viidelläkymmenellä tuhannella äänioikeutetulla Suomen kansalaisella on oikeus tehdä eduskunnalle aloite lain säätämiseksi”.

Kansalaisaloitelain mukaan *aloitteen vireillepanijana* voi olla yksi tai useampi äänioikeutettu Suomen kansalainen. Kansalaisaloitetta tukevat allekirjoitukset (*kannatusilmoitukset*) kerätään paperimuodossa tai sähköisesti. Kansalaisaloitelain mukaan allekirjoitukset/ kannatusilmoitukset on kerättävä kuuden kuukauden kuluessa. Ne kerätään paperilla tai sähköisesti tietoverkossa. Paperilla kerättävissä ilmoituksissa on käytettävä oikeusministeriön asetuksella (86/2012) vahvistamaa lomaketta. Ministeriön kansalaisaloite-verkkopalvelu on ollut 1.12.2012 alkaen osoitteeseen www.kansalaisaloite.fi.

Kannatusilmoitusten tultua kerätyiksi ne toimittaminen Väestörekisterikeskukselle tarkistamista varten. Allekirjoittajien nimet tulevat julkisiksi siinä vaiheessa, kun Väestörekisterikeskus on varmistanut, että kannatusilmoituksia on vaadittu vähimmäismäärä 50 000. Kansalaisaloite ja Väestörekisterikeskuksen päätös toimitetaan eduskunnalle asian käsittelyä varten.

- s. 100 Sivun loppuun lisätään teksti:
Edellä mainittu puolison suostumus voidaan kiinteistöluovutuksen osalta antaa myös sähköisenä asiakirjana. (97/2011)

s. 110

Lisätään **Uusi laki** –otsikon alla olevan tekstin jälkeen Jokaisen kodin ja pienyrityksen lakiopas –kirjan kirjapainoon toimituspäivänä eduskunnassa hyväksytyyn uuden lain perusteella tekstiä:

Avopuolison käsitteeseen on tullut entistä varmempaa määrittelyä, kun 1.4.2011 on tullut voimaan **laki avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta**, 26/2011. Vaikka lakia nimitettäneenkin yleisesti käytännössä avopuolisolaiksi, sen sisältö on lain nimikkeestäkin ilmi käyvästi kapea-alainen. Seuraavassa on lainauksia lain keskeisimmistä säännöksistä:

◆ 3 § *Avopuolison ja avoliiton määritelmät*

Avopuolisoilla tarkoitetaan tässä laissa yhteistaloudessa asuvia parisuhteen (*avoliiton*) osapuolia, jotka ovat asuneet yhteistaloudessa vähintään viisi vuotta tai joilla on tai on ollut yhteinen tai yhteisessä huollossa oleva lapsi. Avopuolisoksi ei kuitenkaan katsota sellaista henkilöä, joka on avioliitossa.

- ◆ Seuraavissa pykälissä on lain keskeinen sisältö. Niissä säädetään avioliiton ositusta vastaavasta käsitteestä, omaisuuden erottelusta:

4 § *Omaisuuden erottelu*

Jos avopuoliso tai kuolleen avopuolison perillinen sitä vaatii, toimitetaan avoliiton päättyessä avopuolisoiden omaisuuden erottelu.

5 § *Avopuolisoiden omaisuus*

Omaisuuden erottelussa kumpikin avopuoliso pitää oman omaisuutensa. Jos avopuolisoilla on yhteistä omaisuutta, yhteisomistussuhde on vaadittaessa purettava.

6 § *Yhteisomistusolettama*

Jos omaisuutta eroteltaessa avopuolisoiden välisestä sopimuksesta tai olosuhteista muutoin ei käy selville eikä voida näyttää, kumman avopuolison omaisuuteen jokin irtain esine kuuluu tai että se on yhteistä omaisuutta, avopuolisoiden katsotaan saaneen sen yhteisesti yhtäläisin oikeuksin.

7 § *Omaisuuden erottelun toimittaminen*

Omaisuuden erottelusta voidaan sopia laatimalla omaisuuden erottelukirja, joka tehdään siten kuin perintökaaren (40/1965) 23 luvun 9 §:ssä säädetään. Avopuoliso tai kuolleen avopuolison perillinen voi myös hakea käräjäoikeudelta pesänjakajan määräämistä omaisuuden erottelua varten. Pesänjakaja määrätään ja hän toimittaa omaisuuden erottelun siten kuin perinnönjaosta säädetään.

s. 111

Lisätään avioliiton ja avoliiton samankaltaisuuksien luetteloon viimeiseksi kohdaksi:

- Sekä aviopuoliso että avopuoliso voivat saada puolison kuoleman johdosta kuolinpesästä avustuksena rahaa tai muuta omaisuutta taikka käyttöoikeus esimerkiksi asuntoon sen mukaan kuin se harkitaan kohtuulliseksi. Edellytyksenä on, että avustus on tarpeen puolison kuoleman johdosta ja avustus on tarpeen jäljelle jääneen puolison toimeentulon turvaamiseksi.

- s. 121 **Vero**-otsikon jälkeisessä tekstissä viitataan lahjaverosteikkoon sivulla 151. Oikea viittauskohde on **sivu 152**.
- Sivulla 121 käsiteltävä ennakkoperintö on lahja rintaperilliselle, ja häntä verotetaan sivulla 152 olevan I veroluokan veroasteikon mukaan.
- I veroluokan asteikkoon on vuoden 2012 alusta alkaen lisätty *neljäs porras* (edellinen porras: 50 000 – 200 000). Neljäs porras on:
- 200 000: veron vakioerä 23 810 ja veroprosentti ylimenevästä osasta 16.
- Sivun 152 II veroluokan lahjaverosteikko ei ole muuttunut.
- s. 124 Lisätään käyttöoikeus- eli hallintatamenttia koskevaa tekstiä sivun loppuun:
- Omistaja ei saa käyttöoikeuden haltijan suostumuksesta luovuttaa tai pantata oikeuden kohteena olevaa omaisuutta. Jos kiinteän omaisuuden tai laitoksen luovutus tehdään sähköisesti, suostumus voidaan antaa myös sähköisenä asiakirjana. (Sähköistä järjestelmää koskevien säädösten voimaantulon tavoite on vuoden 2014 alkupuolella.)
- s. 138 Ennen perintöverosteikkoja luetellaan ensimmäiseen veroluokkaan kuuluvat henkilöt. Heidän joukkoonsa lisätään pääsäännön mukaan laissa aikaisemmin mainitun kihlakumppanin sijasta **avopuolisoin mukainen avopuoliso**. Kihlakumppani-sana on siis laista poistettu ja tilalle on tullut lain mukainen avopuoliso. Näin ollen avopuoliso luetaan ensimmäiseen veroluokkaan vain *toimeentulonsa turvaamiseksi tarpeellisen* ensiksi kuolleen osapuolen kuolinpesältä saamansa mahdollisen *avustuksen määrään* asti. (27 ja 28/2011)
- s. 138 Vastaavankaltaisesti kuin lahjaverosteikkoonkin, on perintöverotuksessaakin I veroluokan asteikkoon lisätty vuoden 2012 alusta alkaen *neljäs porras* (edellinen porras: 60 000 – 200 000). Neljäs porras on:
- 200 000: veron vakioerä 21 700 ja veroprosentti ylimenevästä osasta 16.
- Sivun 138 II veroluokan perintöverosteikko ei ole muuttunut.

s. 247 Pysyvien rasitteiden luetteloon sanamuutoksia, jotka johtuvat kiinteistönmuodostamislain muutoksesta 914/2011:

Muutokset kohtiin 4 ja 6 on seuraavassa merkitty tekstiin kursiivilla:

4) viemärijohdon ja *muiden jäteveden johtamiseen ja käsittelyyn* liittyvien laitteiden ja rakennelmien sijoittamiseen ja käyttämiseen;

— — — — —
6) *ajoneuvojen* pitämistä, venevalkamaa, laituria, uimapaikkaa, puutavaran varastointia, lastauspaikkaa ja kalastusta varten tarvittavan alueen käyttämiseen;

s. 252 Sivuilla 245 – 252 käsitellään kiinteistön kauppakirjaa. Sen jälkeen (ennen otsikkoa OSTAJAN TOIMENPITEET KAUPAQNTEON JÄLKEEN) lisätään tulevaisuudessa mahdollista sähköisen kiinteistökaupan asiaa. Se pohjautuu maakaaren muutossäädökseen 96/2011. Tavoiteajankohta säädösten voimaantulolle on vuoden 2014 alkupuolella:

Sähköinen kiinteistökauppa

Lainsäädäntö mahdollistaa sähköiset asiakirjat ja asiointitavat myös kiinteistökaupoissa ja muissa koskevista oikeustoimissa. Kiinteistön kauppakirja voidaan tehdä sähköisesti. Se toteutuu Maanmittauslaitoksen ylläpitämässä asiointijärjestelmässä, jonka käyttäjät tunnustetaan luotettavalla tavalla. Kauppa syntyy, kun myyjä ja ostaja ovat hyväksyneet kauppakirjan samansisältöisenä. Kauppa tehdään sähköisellä lomakkeella, joka tarkistetaan lainhuuto- ja kiinnitysrekisterin sekä eräiden muiden viranomaisrekisterien tiedoilla. Järjestelmä valvoo, että kauppakirjan sisältö vastaa lain vaatimuksia.

Sähköiseen kaupankäyntijärjestelmään yhdistetään erilaisia palveluja, jotka mahdollistavat esimerkiksi sen, että kauppahinta maksetaan kaupankäyntijärjestelmän yhteydessä tarjottavassa palvelussa. Kaupan tekemisen yhteydessä huolehditaan myös vakuuksien siirtämisestä antamalla järjestelmässä sitä koskevia sitoumuksia. Sähköisessä kaupassa ei käytetä kaupanvahvistajaa.

Kiinteistön luovutustiedot siirretään eri viranomaisille – kiinteistörekisterin pitäjälle, kunnalle, väestökirjahallinnolle ja Verohallinnolle – suoraan sähköisistä kauppakirjoista. Myös lainhuudatus tulee vireille ilman eri hakemusta. Ostajan ei tarvitse hakea erikseen omistusoikeutensa kirjaamista eikä yleensä toimittaa myöskään liiteasiakirjoja kirjaamisviranomaiselle. Viranomainen voi käsitellä asiaa yksinomaan sähköisessä muodossa.

(Edelliseen liittyen: Avioliittolain ja perintökaaren muutoksien myötä puolison ja lesken suostumus voidaan antaa sähköisenä. Edellä mainittu säännös koskee avioliittolain osalta tapausta, jossa puoliso antaa

suostumuksensa toisen puolison yksin omistaman, puolisoiden yhteisenä kotina käytetyn kiinteistön luovuttamiseen. - Perintökaaren säännöksessä on kysymys tapauksesta, jossa leskelle on annettu testamentissa käyttöoikeus ensiksi kuolleen aviopuolison omaisuuteen. Tällöin omistaja(t) ei(vä) voi luovuttaa omaisuutta ilman lesken suostumusta.)

- s. 252 Sivun alalaidassa mainitaan veronlisäysprosentti vuodelta 2011. – Vuonna 2012 veronlisäys sekä verojen viivästys- ja viivekorko on 8,5 prosenttia, ja koko vuoden 2013 prosentti on 8.
- s. 361 Viivästyskorko on koko vuoden 2012 ajan sama kuin kirjassa mainittu vuoden 2010 taso: 8 prosenttia. Suomen Pankki ilmoittaa joulun jälkeen, ennen vuoden vaihtumista vuoden 2013 ensimmäisen vuosipuoliskon viitekoron ja viivästyskoron.
- s. 392 Kiinnityksen voimassaolon jälkeen lisätään seuraava teksti:
- siirtyminen sähköiseen menettelyyn (96/2011)
- Nykyiset paperimuotoiset panttikirjat voidaan sähköisen kiinteistönkaupan myötä korvata sähköisillä panttikirjoilla. Sähköinen panttikirja muodostuu lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin tehtävillä kirjauksilla. Panttikirjan hallinnan fyysiseen luovutukseen nykyään liittyvät oikeusvaikutukset korvataan sähköisen panttikirjan saajaa koskevalla rekisterimerkinnällä. Sähköinen kauppakirja ja panttikirja ovat vaihtoehtoja perinteisille asiakirjoille. Myös kiinnityshakemuksia voidaan edelleen toimittaa kirjallisesti. Paperimuotoisia asiakirjoja tai hakemuksia koskeviin säädöksiin ei tehdä muutoksia.
- Sähköisiä asiakirjoja ja sähköistä asiointia koskevat säädökset on vahvistettu 4.2.2011. Niiden voimaantulosta säädetään erikseen; tavoiteajankohta on vuoden 2014 alkupuolella. Siirtymäkauden aikana kirjallisten panttikirjojen muunto sähköisiksi tehdään keskitetysti Maanmittauslaitoksessa. (Maakaaren muutos 96/2011)
- s. 414 Ulosotossa suojaosuus on muuttunut 1.1.2012 alkaen:
- Suojaosuus on velallisen itsensä osalta 21,69 euroa ja hänen elatuksensa varassa olevan puolison, oman lapsen ja puolison lapsen osalta 7,79 euroa päivää kohti. (1162/2011)
- s. 414 Samassa tekstikappaleessa, jossa kerrotaan suojaosuudesta, esitetään kaikkein hyväpalkkaisimpien henkilöiden (palkka on suurempi kuin neljä kertaa suojaosuuden määrä) palkasta ulosmittaamatta jätettävä osuus. Vuoden 2012 alusta voimaan tulleen asetuksen (1045/2011) mukaan edellä tarkoitettun henkilön palkasta ulosmitataan:

- 1/3 siitä palkanosasta, joka on 4 kertaa suojaosuuden määrä, ja
- lisäksi 4/5 sen ylittävästä palkanosasta.
- Palkasta ulosmitataan kuitenkin enintään puolet.

s. 453 Otsikon **Vapautus sosiaaliturvamaksusta** ja sen alla oleva teksti tulee poistettavaksi, koska kyseistä lain voimassaoloa ei enää – vastoin aikaisempaa tapaa – jatkettukaan koskevaan vuoden 2011 jälkeistä aikaa.

s. 490 Vuonna 2011 on tullut YEL:iin muutoksia yrittäjäeläkelain parin yksityiskohtamuutoksen johdosta:

Ilmaisia ”yksin tai yhdessä perheenjäsenen kanssa” on laajennettava lakimuutoksen johdosta. YEL:n piiriin kuuluu osakeyhtiössä johtavassa asemassa oleva henkilö, joka omistaa yksin yli 30 prosenttia tai yhdessä perheenjäsenen kanssa yli puolet yhtiöstä tai äänimäärästä yhtiössä.

Perheenjäsenen tulkinta on muuttunut niin sanotun avopuolisolain johdosta: avopuolisoita ovat parisuhteen osapuolet, jotka *ovat asuneet yhteistaloudessa vähintään viisi vuotta* tai joilla on tai on ollut yhteinen tai yhteisessä huollossa oleva lapsi.

Väärinkäytösten ehkäisemiseksi on yrittäjien eläkelain 3 §:ään lisätty uusi 7 momentti. Sen mukaan yrittäjänä pidetään myös henkilöä, joka tosiasiallisesti harjoittaa yritystoimintaa, vaikka toimintaa muodollisesti harjoitettaisiin toisen henkilön nimissä.

s. 521 (ylälaidan ensimmäisillä riveillä:)

- ◆ Siltä osin kuin yhdeksän prosentin piirissä olevien osinkojen määrä ylittää 90 000 euroa => 90 000 euroa muutetaan luvuksi 60 000 euroa. Osinkotulot ovat siis verovapaita 90 000 euroon saakka, mikäli... (1515/2011).

s. 547 Sivujen 547 – 548 taitteessa mainitaan, että markkinointiarpajaisia koskeva säännös tullaan lähiaikoina kumoamaan. Näin onkin tapahtunut. Säännös sattumanvaraisista eduista on kumottu 15.6.2011 lukien;
- markkinointiarpajaiset otsikon jälkeiseksi tekstiksi riittää seuraava virke:

Jos markkinointiin liittyy arvontoja, yleisökilpailuja tai pelejä, niihin osallistumisen ehtojen on oltava selkeitä ja ymmärrettäviä sekä helposti saatavilla.

s- 574

Lomaosakkeiden kauppa –otsikon jälkeinen teksti tulee muutettavaksi, koska kuluttajansuojalaki on muutettu 15.6.2011 alkaen. Siksi lomaosakkeiden kauppaa koskeva teksti muutetaan seuraavanlaiseksi:

Käytännössä puhutaan yleisesti lomaosakkeiden tai viikko-osakkeiden kaupasta. Kuluttajansuojalaissa käytetään tästä kaupan kohteesta **aika-osuus**-nimitystä. Laki koskee paitsi niin sanottuja aikaosuusasuntoja, myös aikaosuusperiaatteella käytettäviä *huvialuksia* tai *asuntovaunuja*. Lain säännösten mukaan myyjänä olevan elinkeinonharjoittajan on annettava aikaosuuksien markkinoinnissa laissa tarkkaan säädetyt tiedot. Tiedot on annettava vakimuotoisella *tietolomakkeella*. Erikseen on kielletty aikaosuudenmarkkinoiminen sijoituksena. Kauppasopimus on tehtävä kirjallisena ja määrämudossa. *Ostajalla on oikeus peruuttaa kauppa neljäntoista päivän kuluessa* sopimuksen allekirjoittamisesta lukien. Kauppahintaa ei saa vastaanottaa ennen peruuttamisajan päättymistä.

s. 582 – 584

Sivulla 584 mainitaan, että aikaisemman lain kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuuden tilalle ollaan säätämässä uutta kuluttajaturvallisuuslakia. Näin myös on tapahtunut. Kuten sivulla 584 mainitaan, uusi laki ei tuo aikaisempaan lakiin suuria sisällöllisiä muutoksia. Sivujen 582 – 583 tekstiin ei siten tule paljoakaan sisällöllistä muutosta. Silti on tarkoituksenmukaista, että kyseisen tekstin tilalle laitetaan uuden, 1.1.2012 voimaan tulleen kuluttajaturvallisuuslain edellyttämä teksti:

KULUTUSHYÖDYKKEIDEN TURVALLISUUS

Yr 502 Kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011)

Lain tavoitteet

Kuluttajaturvallisuuslaki koskee elinkeinonharjoittajan valmistamia, myymiä, maahantuomia, maasta viemiä tai maan kautta kuljettamia kulutustavaroita. Tavaroiden lisäksi laki koskee kuluttajapalveluita, joita tarjotaan, suoritetaan, pidetään kaupan, myydään tai muutoin luovutetaan. Näitä ovat esimerkiksi kuntoliikunta-, korjaus- ja huolto-, majoitus- ja ravitsemis-, matkatoimisto-, koulutus- sekä terveyden- ja kauneudenhoitopalvelukset. Laissa pyritään turvaamaan se, etteivät kulutustavarat ja kuluttajapalvelukset aiheuta vaaraa kuluttajan terveydelle tai omaisuudelle. Lain tavoitteena on ehkäistä ennalta vaaratilanteiden syntyminen.

Toiminnanharjoittajan velvollisuudet

Elinkeinonharjoittajia sekä muita palvelun tarjoajia, esimerkiksi kouluja, sairaaloita, päiväkoteja ja kuntia, nimitetään laissa toiminnanharjoittajiksi. Heidän on noudatettava olosuhteiden ja ammattitaidon edellyttämää huolellisuutta. Sitä noudattamalla hänen on varmistauduttava siitä, että kulutustavarasta tai kuluttajapalveluksesta ei aiheudu vaaraa kenenkään terveydelle tai omaisuudelle.

Toiminnanharjoittajalla on oltava riittävät ja oikeat tiedot kulutustavarasta ja kuluttajapalvelusta, ja hänen on arvioitava niihin liittyvät riskit.

Tiettyjen laissa lueteltujen palvelun tarjoajien on tehtävä ennen kuluttajapalvelun tarjoamisen aloittamista kirjallinen ilmoitus kunnan valvontaviranomaiselle. Tällaisia palveluja ovat esimerkiksi huvipuistot, kuntosalit, uimahallit ja –rannat, kylpylät leikkikentät, seikkailu-, elämys- ja luontopalvelut sekä merkittävän riskin sisältävät tapahtumat. Ilmoitusvelvollisen on lisäksi laadittava turvallisuusasiakirja.

Myös vaarallisesta kulutustavarasta tai kuluttajapalvelusta on ilmoitusvelvollisuus. Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava välittömästi valvontaviranomaiselle, jos hän saa tietoonsa tai jos hänen tulisi ammattitaitonsa perusteella pystyä päättämään, että hänen tarjoamastaan hyödykkeestä aiheutuu vaaraa jonkun terveydelle tai omaisuudelle. Hänen on myös ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin hän on jo ryhtynyt vaaran johdosta. Valvontaviranomaisia ovat Turvallisuus- ja kemikaalivirasta, aluehallintovirastot ja tullilaitos. Kuntatason valvontaviranomainen on terveyslautakunta tai muu vastaava monijäseninen toimielin ja mahdollisesti sen alainen viranhaltija. Valvontaviranomainen voi vaatia, että kuluttajat saavat tavaraan tai palvelukseen liittyvän vaaran ehkäisemiseen käyttöohjeita tai varoituksia. Muutoinkin toiminnanharjoittajalla on markkinoinnissaan tiedotusvelvollisuus. Kuluttajien on saatava tarvittavat tiedot pystyäkseen arvioimaan kulutushyödykkeisiin liittyvät vaarat.

Lainvastaiset hyödykkeet

Kulutustavara tai kuluttajapalvelu on lainvastainen silloin, kun se aiheuttaa vamman, myrkytyksen, sairauden tai muun vaaran terveydelle tai vahingoittaa omaisuutta. Terveysturvallisuuden saattaa aiheuttaa esimerkiksi tavaran rakenteessa oleva vika tai tavarasta annetut totuudenvastaiset tai puutteelliset tiedot. Kuluttajapalvelukin voidaan suorittaa puutteellisesti tai siitä annetut tiedot voivat olla totuudenvastaisia tai puutteellisia. Vastaavasta syystä tavara tai palvelu voi olla omaisuudelle vaarallinen eli se voi vahingoittaa toista esinettä tai muuta omaisuutta. Jos tavara tai palvelu ei ole edellä selostetulla tavalla vaarallinen, sitä pidetään lain mukaan turvallisena. Yleensä kulutustavaraa tai kuluttajapalvelua pidetään turvallisena silloin, kun se on yleisten *standardien* mukainen. Kulutustavaraa, jossa ei ole lainsäädännön edellyttämää CE-merkintää, ei saa saattaa markkinoille.

Keinot tavoitteiden saavuttamiseksi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto laatii lain tavoitteiden saavuttamiseksi valtakunnallisen valvontaohjelman. Kuntien tehtävänä on laatia vastaavanlainen suunnitelma kuntatasolle. Valvontaviranomaisilla on oikeus ottaa näytteitä kulutushyödykkeistä. Viranomainen voi määrätä kulutushyödykkeen lainvastaisuuden johdosta toteutettavaksi korjaus-, oikaisu- ja tiedottamistoimenpiteitä. Niiden tavoitteena on torjua tai ehkäistä taikka vähentää hyödykkeen lainvastaisuudesta aiheutuvaa vaa-

raa. Viranomaisella on myös oikeus kieltää vaaralliseksi katsomansa kulutustavaran tai kuluttajapalveluksen valmistaminen tai suorittaminen, myynti, muu luovutus ja maahantuonti. Kiellon lisäksi voidaan samalla määrätä, että vaaralliset kulutustavarat on poistettava markkinoilta tai lopetettava vaarallisen kuluttajapalveluksen tarjoaminen. Tavara voidaan jopa määrätä hävitettäväksi. Lisäksi viranomaisella on oikeus määrätä elinkeinonharjoittaja korjaamaan tavara tai palvelus, vaihtamaan vaarallinen tavara vaarattomaan tai purkamaan tehty sopimus. Elinkeinonharjoittaja tai muu palvelun tarjoaja voidaan velvoittaa myös tiedottamaan saamastaan kiellosta tai muusta viranomaisen määräyksestä sekä kuluttajien oikeuksista. Kieltopäätöstä samoin kuin kaikkia muitakin sanktioita voidaan tehostaa uhkasakolla. Lain rikkomisesta voidaan tuomita myös sakko- tai vankeusrangaistus.

s. 650 - työturvallisuusvelvoite-asian jälkeen lisäys, joka johtuu työterveys-
huoltolain muutoksesta 20/2012:

Työterveyshuoltolain muutos on tullut voimaan 1.6.2012. Se sisältää työnantajalle ja työterveyshuollolle työntekijän **pitkään sairauspoissaoloon liittyviä lisävelvollisuuksia:**

Työnantajan on **ilmoitettava työterveyshuoltoon** työntekijän sairauspoissaolosta määräajassa. Aika on yksi kalenterikuukausi sairauspoissaolon alkamisesta lukien. Ilmoituksen johdosta toimitaan hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti eli:

1. arvioidaan työntekijän **jäljellä oleva työkyky**, ja
2. selvitetään hänen **työssä jatkamismahdollisuutensa**.

1-kohdassa mainittu arviointitehtävä kuuluu sairausvakuutuslain (19/2012) mukaan työterveyshuollolle. 2-kohdassa edellytetty työssä jatkamismahdollisuuksien selvittäminen on ”kolmikantayhteistyötä”. Selvityksen tekee työnantaja yhdessä työntekijän ja työterveyshuollon kanssa:

Sairausvakuutuslaki sisältää lisäksi yksityiskohtaiset säännökset jatkomenettelystä. **Työntekijän tulee toimittaa Kansaneläkelaitokselle lausunto** hänen jäljellä olevasta työkyvystään ja työssä jatkamisen mahdollisuuksistaan. Tämä on hoidettava viimeistään silloin, kun sairauspäivärahaa on maksettu enimmäisaika eli 90 arkipäivältä. Ellei määräaika noudateta, Kansaneläkelaitos keskeyttää sairauspäivärahan maksamisen. Maksamista ei kuitenkaan keskeytetä, jos ilmoittamisen laiminlyöntiin on pätevä syy.

- s. 653 - tilaajan selvitysvelvollisuus –tekstin loppuun liittyvä muutos, (1052/2010):

Tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annettuun lakiin on lisätty säännös, jonka perusteella valtioneuvoston asetuksella tarkistetaan kolmivuotiskausittain laissa säädetyn laiminlyöntimaksun enimmäis- ja vähimmäismäärää rahanarvon muutosta vastaavasti. Samalla voimassa olevan laiminlyöntimaksun vähimmäismäärä on tarkistettu vuoden 2011 alusta alkaen 1 500 eurosta 1 600 euroon ja enimmäismäärä 15 000 eurosta 16 000 euroon.

- s. 653 Edellisen jälkeen lisätään uusi työnantajan velvollisuuskohta:

- vapautuvista työpaikoista ilmoittaminen

Käytännössä ovat yhä yleisemmiksi tulleet niin sanotut *epätyypilliset työsuhteet*, joita edustavat osa-aikaiset ja määräaikaiset työntekijät. Työsopimuslain 6 §:ssä on heitä suojeleva säännös. Sen mukaan työnantajan on **ilmoitettava vapautuvista työpaikoistaan** yleisesti omaksumansa käytännön mukaisesti. Tiedottamisella on varmistettava se, että myös osa-aikaiset ja määräaikaiset työntekijät saavat tasavertaiset mahdollisuudet hakea työtä yhdenvertaisesti vakinaisten tai kokoaikaisten työntekijöiden rinnalla.

Työntekijöiden keskinäistä tasavertaisuutta on vahvistettu 1.3.2012 voimaan tulleella työsopimuslain säännöksellä (10/2012). Tuon säännöksen mukaan työnantaja vastaa siitäkin, että myös työnantajan **(käyttäjärityksen) vuokraamat työntekijät** saavat tiedon vapautuvista työpaikoista.

- s. 673 Hyvityksen määriä on korotettu:

Hyvitys on vähintään 3 470 ja työhönottolanteessa hyvityksen enimmäismäärä on 17 360 euroa. (277/2012)

- s- 725 Vero pääomatulosta on vuodesta 2012 alkaen 30 prosenttia, ja 50 000 ylittävältä osalta 32 prosenttia.

- s. 727 Yhteisön tuloveroprosentti on laskenut vuodesta 2012 alkaen 26:sta 24,5 prosenttiin. (1515/2011)

s. 727

Lisätään yhteisöä koskevan tekstin jälkeen:

Rakennusalan veronumero

Vuoden 2011 joulukuussa on tullut voimaan veronumerosta säätävä laki (1231/2011). Laki liittyy pyrkimyksiin kitkeä rakennusalaalta epärehellisyyttä, niin sanottua harmaata taloutta. Veronumerolain mukaan Verohallinto voi tallettaa tietokantaansa verovelvollisille pysyvän, 12-numeroisen tunnuksen, **veronumeron**. Verohallinto voi tulostaa sen esimerkiksi verokortteihin ja ennakkoverolippuihin. Veronumero on merkittävä myös rakennustyöntekijöitten kuvallisiin **tunnistekortteihin**. Kortit ovat työturvallisuuslain mukaan pakollisia niin sanotuilla yhteisillä rakennustyömailla. Niissä toimii useita työnantaja-asemassa olevia yhteisöjä, esimerkiksi pääurakoitsija ja aliurakoitsijoita.

Työturvallisuuslaissa säädetään seuraukseksi **sakkorangaistus työsuojelurikkomuksesta**, mikäli kuvallisen henkilökortin näkyvillä pitäminen laiminlyödään työmaalla liikuttaessa. Rangaistus voidaan määrätä yhteisillä rakennustyömailla asiasta vastuussa olevalle johtavalle tai valvovalle rakennuttajalle tai itsenäiselle työnsuorittajalle/urakoitsijalle. (1232/2011)

s. 729 Vuoden 2012 jälkipuoliskon **8 prosenttin** viivästyskorko tulee koko verovuoden 2013 ajaksi verojen maksussa noudatettavaksi viive- ja viivästyskoron sekä veronlisäyksen vuotuiseksi prosenttiluvuksi.

s. 762 – 767 käsiteltyjen matkakulukorvausten osalta:

Verohallinnon vuotta 2012 koskeva kustannuspäätös on säädöskokoelmassa nro 1270/2011. Esimerkiksi henkilöauton kilometrikorvauksen verovapaa määrä on vuoden 2012 ajan sama kuin kirjassa esitetty, 45 senttiä kilometriltä.)

Marraskuun 2012 lopulla eduskunta hyväksyi verovapaaksi määräksi vuoden 2013 osalta 43 senttiä kilometriltä siltä osin kuin työajoja on enintään 15 000 kilometriä vuodessa. Tuon kilometrimäärän ylittävältä osalta verovapaa korvaus on 25 senttiä kilometriä kohden.

s. 773 **Lähdevero pääomatulosta** on muuttunut vastaavan suuruiseksi kuin yleisesti verovelvollisillakin. Vero pääomatulosta on 30 prosenttia, ja 50 000 ylittävältä osalta 32 prosenttia.

s. 774 Osinkotulojen veron Suomen taso muutetaan prosenttiluvusta 28 lain pääsäännön mukaiseksi eli luvuksi 30.

s. 785 - korkovähennys pääomatulosta –otsikon jälkeisestä tekstikappaleesta poistetaan sana asuntovelan.

Tuon kappaleen jälkeen lisätään uusi tekstikappale (1515/2011, tuloverolain 58.2 § ja 58 b §):

Asuntovelkojen korkoa ei saa enää aikaisempaan tapaan vähentää pääomatuloista kokonaan. Verovelvollisella on oikeus vähentää asuntovelan koroistaan

- ◆ 85 prosenttia vuonna 2012,
- ◆ 80 prosenttia vuonna 2013 ja
- ◆ 75 prosenttia vuodesta 2014 alkaen.

s. 786 Sivun alalaidassa esitetty tuloverolain 106 §:ssä on perusvähennyksen enimmäismäärä noussut 2 200 eurosta 2 850 euroon vuoden 2012 verotuksesta lähtien. (1515/2011)

s. 788 Perusvähennyksen enimmäismäärän noustua on esimerkkilaskelmaa muutettava:

Perusvähennyksen enimmäismäärä on 2 850 euroa. Pitäisi laskea, kuinka paljon tulo ylittää tuon määrän, Mutta kirjan esimerkissä tulo olikin tuota lukua alempi, 2 680 euroa, joten perusvähennystä tulee lain mukaan ”tämä tulon määrä”.

Lasketaan perusvähennys 200 euroa suuremmasta tulomäärästä eli 2 880 eurosta. Perusvähennyksen enimmäismäärä ylittyy siis 30 eurolla. Siitä tulee lain mukaan laskettavaksi 20 prosenttia. Se on 6 euroa; tämä on luku, jolla perusvähennys pienenee. Opiskelijan perusvähennys on siis $2\,850 - 6 = 2\,844$ euroa.

Yhteenveto edellisestä:

Puhdas ansiotulo ennen perusvähennyksen tekemistä:

<i>1. ennen lisätuloa</i>	<i>2 680</i>	<i>2.lisätulon jälkeen</i>	<i>2 880</i>
<i>- perusvähennys</i>	<i><u>2 680</u></i>		<i><u>2 844</u></i>
<i>Verotettava tulo</i>	<i>0</i>		<i>36</i>

<i>Vero 20 %</i>	<i>0</i>	<i>7,20</i>
------------------	----------	-------------

Näin ollen 200 euron tulonlisäys (2 680 eurosta 2 880 euroon) merkitsee, että lisätulon johdosta hänen veronsa nousee nolatilanteesta runsaaseen 7 euroon. Toisin sanoen hänen 200 euron lisätulostaan menee runsaat 7 euroa verottajalle, ja hänelle itselleen siitä jää vajaat 193 euroa. – Ehkä selvemmin laskuperiaate käy ilmi kirjan sivulla 787 olevasta laskelmasta.

sivujen 788 – 789 taite:

Valtionverotuksen työtulovähennys on vuoden 2012 verotuksessa (1515/2011, tuloverolain 125 §) **7,1 prosenttia** tulon 2 500 euroa ylittävältä osalta. Työtulovähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin **945**. Puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennys pienenee **1,1** prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta.

s. 789 – 794

Kotitalousvähennyksen muutokset vuoden 2012 verotuksesta alkaen (1515/2011, tuloverolain 127 a § ja 127 b §):

- ◆ Vähennyksen enimmäismäärä on **alentunut 3 000 eurosta 2 000 euroon** vuodessa.
- ◆ Kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä saa vähentää **aikaisemman 30 prosentin sijasta 15 prosenttia maksetusta palkasta**. (Muilta osin säännös on pysynyt muuttumattomana: kokonaan saa vähentää sosiaaliturvamaksun, työeläkemaksun, tapaturma-, työttömyys- ja ryhmähenkivakuutusmaksut.)
- ◆ Ennakkoperintärekisteriin merkitylle yritykselle maksetusta kotitalousvähennyksen piiriin kuuluvasta työkorvauksesta saa vähentää **aikaisemman 60 prosentin sijasta 45 prosenttia**. Vastaava säännös pätee myös yleishyödylliselle yhteisölle maksettuun työkorvaukseen tehdystä kotitalous-, hoito- ja hoivatyöstä.

s. 799

Vuoden 2012 veroasteikko on seuraava:

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 100 - 23 900	8	6,5
23 900 - 39 100	515	17,5
39 100 - 70 300	3 175	21,5
70 300 -	9 883	29,75